

Giganci Nauki

<https://gigancinauki.pl/gn/biogramy/83452,Rundo-Alfred.html>
20.05.2024, 23:41

Rundo Alfred

RUNDO Alfred (31 X 1877, Warszawa – 31 VIII 1939, Cherbourg, Francja), inżynier komunikacji, hydrolog. Syn Maurycego, lekarza o korzeniach żydowskich.

Ukończył w Warszawie VI Gimnazjum w 1895 po czym rozpoczął studia przyrodnicze w miejscowym uniwersytecie, ale w następnym roku przeniósł się do Instytutu Inżynierów Komunikacji w Petersburgu, gdzie w 1901 uzyskał dyplom. W latach 1902–13 pracował w Petersburgu w wydz. technicznym Zarządu Petersburskiego Okręgu Komunikacji. Jednocześnie był początkowo asystentem H. Merczynga w Katedrze Elektrotechniki macierzystej uczelni, a później także wykładowcą matematyki i elektrotechniki. W stołecznym Okręgu Komunikacji pełnił różne funkcje, np. kontroli technicznej linii telefonicznej, projektanta ujęć wodnych i inne. Był aktywny na różnego rodzaju zjazdach naukowych w Rosji i za granicą, prezentując aktualne dokonania twórcze, m.in. na III Wszechrosyjskim Zjeździe Elektrotechnicznym przedstawił wspólnie z N. Karaulowem referat *O sowriemiennom położenii elektriczieskoj tiagi sudow na isskustwiennyh wodnych putiach* (1904). Przez wiele lat zajmował się zagadnieniami elektrotechnicznymi systemu wodnego jeziora Ładogi (m.in. praca z Mieczysławem Ciaglińskim *La traction mécanique des bateaux les canaux de Ladoga*, 1908, przedstawiona na XI Międzynarodowym Zjeździe Żeglugi).

W 1907 odbył podróż studyjną do krajów Europy Zachodniej dokumentowaną pracą *O sistematiczieskom issledowanii gidrawliczieskich sił w swiazi s utilizaciej ich energii i elektropieriedacziej wo Francii, Bawarii i Szwecji* (1908). W 1911 z Dmitrijem Juskowiczem projektował regulację porohów na Dnieprze – praca *Eskiznyj projekt ulutszenija wodochodnych usłowij porožistoj czasti Dniepra w swiazi s ispolzowanijem energii padienija wody* (1911).

Badał zaopatrzenie w wodę miejscowości podstołecznych (m.in. Carskie Sioło). Od 1914 kierownik Petersburskiego Okręgu Hydrometrycznego, a 1919–22 kierownik sekcji hydrologicznej wydziału studiów Zarządu Zakładu Wodnego na Rzece Wołchow.

Współorganizator Rosyjskiego Instytutu Hydrologicznego i redaktor jego czasopism: „Biuletin” i „Izwestia”. W periodykach tego Instytutu drukował także po przyjeździe do Polski (np. *Normy urownia i raschoda riek*, 1926).

Do Warszawy powrócił w końcu 1922 podejmując pracę w Oddziale Pomiarów i Studiów Wydziału Hydrograficznego Min. Robót Publicznych (od 1934 Instytut Hydrograficzny Min. Komunikacji, od 1937 tamże dyrektor). Zajmował się różnorodną problematyką, m.in. rumowiskiem rzek, wahaniami poziomu morza, nagłymi wezbraniem. W tym czasie ogłosił m. in. *Przepływ rzek w okresie zlodzenia* (1924), *O wartościach charakterystycznych wodostanu i przepływu rzek* (1926), *Rzut oka na przebieg katastrofalnego wezbrania w dorzeczu Wisły w lipcu 1934 r.* (1934), *Materiały do badań nad bilansem hydrologicznym Bałtyku* (1936), *Pрут i jego żeglowność na terytorium Rumunii* (1938), *Rzut oka na działalność Polskiej Służby Hydrograficznej w okresie dwudziestolecia 1918–1938* (1938) i wydana pośmiertnie – *Charakterystyka przepływu Noteci na podstawie pomiarów z lat 1890–1924* (1949).

Podobnie jak w okresie pracy w Rosji R. z referatami uczestniczył w wielu konferencjach międzynarodowych dokumentując to publikacjami. Niektóre z nich przedstawiał na sześciu Konferencjach Hydrologicznych Państw Bałtyckich, będąc od 1937 kuratorem spotkania w 1938 w Polsce i Wolnym Mieście Gdańsku. Polskę reprezentował na wielu specjalistycznych konferencjach zagranicznych, w tym II Wszechzwiązkowym Zjeździe Hydrologicznym w 1928 w ZSRR (pierwszy organizował w 1922).

Czynny w specjalistycznych organizacjach społecznych w Rosji (m.in. w Związku Polskich Lekarzy i Przyrodników w Petersburgu, gdzie był przewodniczącym Sekcji Przyrodniczej). W organizacjach polonijnych działał z H.

Merczyngiem i L. Jaczewskim, wokół których skupiało się wielu Polaków przebywających w stolicy nad Newą. W kraju w 1933 został członkiem Akademii Nauk Technicznych. W Tow. Geofizyków był redaktorem „Wiadomości Służby Hydrograficznej”, „Biuletynów” oraz rocznika „Bibliografia Hydrograficzna Polska”. Należał do redakcji czasopisma „Gospodarka Wodna” (1935–39).

W VIII 1939 udał się na Walne Zgromadzenie Asocjacji Hydrografii Naukowej do Waszyngtonu. Zmarł, prawdopodobnie na zawał serca, w czasie przerwy w podróży.

PSB (Z. Mikulski i Z.J. Wójcik); SBTP (B. Chwaściński).

Akademia Nauk Technicznych 1933–1937, Warszawa 1937, s. 64–56; J. Różewicz: *Kontakty polsko-radzieckie w zakresie nauk o Ziemi w latach 1918–1939*, „Monografie z Dziejów Nauki i Techniki”, Warszawa 1972; tenże: *Polsko-radzieckie stosunki naukowe w latach 1918–1939*, Warszawa 1979.

Zbigniew Wójcik